

REJESTR DOTYCZY:Nr. rejestracyjny

BORKOWSKA Wanda

z d.

s/c i

z d.

ur. 1906 r. w Bachurzec

kraj:

zm. 24.6.1982 w Madryt

kraj: Hiszpania

pochowany

Dane personalneBibliotekarka BibliotekiPolskiej w ParyżuŹródła i bibliografia

Kultura nr.9/82 - wiadomość

Dziennik Polski 24.1.1983 - wspomnienie

" " 5.7.1982 - nekrolog

"Kustosze księgozbiorów polskich za granicą", Wyd. Stowaryszenia
Bibliotekarzy Polskich, Warszawa 2013, str. 37-42

Kulhane
nr. 9/92

24-6-82

Zmarła w Madrycie w wieku 76 lat Wanda Borkowska, która przez 50 lat była bibliotekarką Biblioteki Polskiej w Paryżu. Położyła specjalne zasługi w uruchomieniu po wojnie zdewastowanej przez hitlerowców Biblioteki Polskiej i w odzyskaniu jej zbiorów, wywiezionych do Niemiec.

D.P. 24.I.83

Pani Wanda z Biblioteki

Franciszek Pułaski, Czesław Chowaniec, Irena Gałęzowska i Wanda Borkowska — to nazwiska związane z przejściem do historii paryskiej Biblioteki Polskiej w okresie niepodległości — przez wojnę i okupację — do okresu II emigracji: biedy i walki z zakusami komunistów. Ostatnią z „wielkiej czwórki” była Pani Wanda.

Urodzona w 1906 w Bachurcu, wychowanka ss. Niepokalanek, Wanda Borkowska maturę zdała we Lwowie; studiowała fizykę i chemię (magister) na Uniwersytecie im. Jana Kazimierza, a filozofię (licencjat) na Sorbonie; w Paryżu ukończyła studia bibliotekarskie. W latach 30 rozpoczęła półwiecze pracy w Bibliotece Polskiej. Wśród „klientów” miała wiele sław naukowych i literackich: Wacław Borowy, Ignacy Chrzanowski, Marcei Handelsman, Juliusz Kaden-Bandrowski, Juliusz Kleiner, Władysław Konopczyński, Przesmycki „Miriam”, Władysław Sieroszewski, Wacław Sobieski, Boy-Zeleński...

W czasie okupacji niemieckiej w Grenoble założyła wypożyczalnię książek polskich dla uchodźców. Czynna była w Ruchu Oporu.

Nowy katalog oswobodzonej Biblioteki był dziełem Wandy Borkowskiej; jej zadaniem było

także odszukiwanie ukradzionych przez Niemców książek.

Wśród trudnych starań • utrzymanie instytucji przy minimalnych środkach, i odparcia komunistycznych zamachów, odchodzili zasłużeni pracownicy i opiekunowie, na czele z księciem Andrzejem Poniatowskim. Po latach niepewności Biblioteka pozostała w rękach polskich; właścicielem zostało Towarzystwo Historyczno-Literackie.

Funkcjonowanie Biblioteki, za- bytkowej siedziby i Muzeum to zasługa przepracowanej „załogi” z gronem przyjaciół i mobilizowanych przez nich dobrodziejów. Ostatnia odeszła Wanda Borkowska.

Dziś na czele odmłodzonej za- łogi stoją: prezes THL, prof. Eugeniusz Zaleski, sekretarz gen. prof. Jerzy Mond oraz dyrektor BP, inż. Józef Handelsman.

Wyrazami uznania i wdzięcz- ności dla Wandy Borkowskiej była Komandoria Orderu „Po- lonia Restituta” i Krzyż Zasługi z Mieczami oraz nagroda rap- perswilskiej Fundacji im. Anny Godlewskiej, a także wdzięczna pamięć tych wszystkich, dla któ- rych „Pani Wanda” była jakby uosobieniem Biblioteki, skarbnicą polskiej kultury na sekwańskiej Wyspie św. Ludwika.

(9)

Z głębokim bólem zawiadamiamy o śmierci w dniu 24 czerwca w Madrycie

D.P. 5.VII.1982

S. † P.

WANDY BORKOWSKIEJ

wielce zasłużonej kierowniczkii Biblioteki Polskiej w Paryżu, odznaczonej m.in. Croix de Guerre, Krzyżem Zasługi z Mieczami,

Komandorią Orderu Polonia Restituta.

Msza św. za duszę zmarłej została odprawiona w Kościele Polskim, 263-bis rue St. Honoré, 75001 Paris, dnia 2 lipca, po czym odbył się pogrzeb na cmentarzu w Montmorency (Les Champeaux).

MARIA BORKOWSKA,
BIBLIOTEKA POLSKA,
TOW. HISTORYCZNO-LITERACKIE
ORAZ WSZYSCY PRZYJACIELE

2621

Nowy Dziennik

8.7.1982

NEW YORK

Z głębokim bólem zawiadamiamy
o śmierci w dniu 24 czerwca 1982 r. w Madrycie
ŚP. WANDY BORKOWSKIEJ

wielce zasłużonej kierowniczkii Biblioteki Polskiej w Paryżu, odznaczonej między innymi „Croix de Guerre,” Krzyżem Zasługi z Mieczami i komandorią orderu Polonia Restituta.

Msza św. za duszę Zmarłej została odprawiona w polskim kościele przy 263 bis, rue St. Honoré, 75001 Paris, w dniu 2 lipca o godzinie 8.30, po czym odbył się pogrzeb na cmentarzu w Montmorency (Les Champeaux).

MARIA BORKOWSKA
BIBLIOTEKA POLSKA
TOWARZYSTWO HISTORYCZNO-LITERACKIE
oraz wszyscy PRZYJACIELE